

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 9. — STEV. 9.

NEW YORK, MONDAY, JANUARY 12, 1931. — PONDELJEK, 12. JANUARJA 1931

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX.

TRGOVINA S SUŽNJI V AFRIŠKI REPUBLIKI LIBERIJI

RAZKRITJA AMER. DRŽAVNEGA DEPARTMENTA GLEDE RAZMER V ZAMORSKI REPUB. LIBERIJI

Trgovina s sužnji se vrši z vednostjo liberijske vlade. — Podpredsedniku Yanceyu so morala razna plemenita izročati po petsto mladih fantov, katere je prodal v Fernando. — Tudi sistem "zastavljanja" je razvit po vsej republiki.

WASHINGTON, D. C., 10. januarja. — Ameriški državni department je danes objavil dvesto strani obsegajočo listino, ki se tiče razmer v zamorski republiki Liberiji v Afriki. V Liberiji je splošno razvita trgovina s sužnji, s katerimi ravna jo nadvse nečloveško.

Republiko so bili pred leti ustanovili ameriški človekoljubi ter je bila spočetka nekak raj za osvojene ameriške sužnje.

Razmere je več kot leto dni preiskoval Amerikanec, ki je član mednarodne komisije.

Ugotovil je, da so liberijske vladne čete večkrat polovile od dvesto do šeststo fantov in deklet, jih zapadile v štokade, kjer so bili neusmiljeno preteni. Nato so bili prodani v tuje province ali pa kakemu veleposestniku v Liberiji, kjer so morali brez plače in v obupnih razmerah delati do konca svojega življenja.

Take razmere vladajo že več let in vladajo še danes.

Zelo je razvit tudi od vlade odobren sistem "zastavljanja". Načelniku družine enostavno nalože globo, katere ne more plačati. Vsledtega mora "zastaviti" svoje hčere ali sinove, katere prodajo na to v sužnjost.

Podpredsednik Liberije, Yancey, ki je baš resigniral, je označen v poročilu kot eden največjih in najbolj okrutih trgovcev s sužnji. Večkrat je naročil gotovim plemenom, naj mu dajo na razpolago do petsto mladih fantov, katere je nato prodal na otok Fernando Po ob Zlati obali.

S tega otoka se le malokak suženj vrne. Če se pa vrne, ve povedati o nečloveškem ravnjanju krvolčnih in neusmiljenih paznikov.

Preiskava se je vršila več kot eno leto, in vodil so jo: dr. Cuthbert Christie, zastopnik Lige narodov; Charles Spurgeon, zastopnik Združenih držav, in Arthur Barclay, zastopnik Liberije, ki je bil imenovan provizoričnim predsednikom republike, ko sta predsednik in podpredsednik resignirala, ker jim je bila dokazana trgovina s sužnji.

ANGLIJA IMA VELIKE TEŽAVE Z DELAVSTVOM

Več kot dvestotisoč tkalcev bo izprtih. — Angleška vlada stoji pred resno krizo.

LONDON, Anglija, 10. januarja. — Angleška vlada stoji pred eno najbolj značilnimi krizi, če se ne bo posrečilo uravnati težkoče, ki zdaj razburajo deželo.

Položaj je dospel do mrtve točke. Že zdaj se nahaja več tisoč delavcev na stavki. Odložili so delo, dokler ne bodo priznali kapitalisti, da imajo tudi oni gotove pravice.

Iz Manchesterja poročajo, da je komitej zvez lastnikov predlinic sprejet resolucijo, ki priporoča, naj vsi tamoznični člani organizacije zapravijo vrata za toliko časa, dokler ne bodo tkalec izjavili, da so zadovoljni z novimi pogoji.

Edina alternativa, ki bi mogla ustaviti to odredbo, bi bila, če bi delavci sprejeli zloglasno odredbo, ki se tiče predlinih strojev.

Dozdaj pa so se organizacije in njih zastopniki odločno branili sprejetja ta pogoj.

Bosi izjavljajo, da delavci škodujejo samim sebi, če ne sprejemejo teh novih pogojev. Z delom na številných strojih bodo zaslužili delavci dosti več denarja. Na ta način bo Anglija lahko konkurišala s tujimi narodi ter državami.

Kaj pa bo s tisoči, ki bodo brez dela vsled tega novega sistema, o tem niso bosi še razmišljali.

MRS. HART ODLETELA PROTI AZOROM

HAMILTON, Bermuda, 10. jan. — Danes jutri se je dvignila Mrs. Bery Hart s tukajšnjega letališča ter namerava doleti v nedeljo jutri na Azore. Leti z aeroplano "Tradewind", spremila jo pa po ročnik William S. MacLaren.

DIVJANJE POLICIJE V LOS ANGELES

Zahteva glede oprostitve političnih jetnikov je napravila oblasti v besnost. — Ženske in otroci so korakali po ulicah.

LOS ANGELES, Cal., 10. januarja. Do ostrih spopadov med policijo ter člani komunistične stranke je prišlo danes, ko so hoteli policisti razpršili zborovanje, ki se je vršilo na trgu.

Prišlo je do bojev med policijo ter udeležence zborovanja v slavnem parku, ki ima svoje ime še iz svih španskih dñi. Na stotine ljudi se je udeležilo bojev pred pošto.

Eden soudeležencev je splezal na balustrado ob strani postnega poslopja ter govoril za oproščenje političnih jetnikov.

Policisti so ga potegnili dol, in pri tem je prišlo do pretepa med policijo ter prijatelji aretiranega. Ko so policisti tolkli z vso silo po demonstrantih, je oddal poslovodja neke banke, J. B. Moline, strel.

Tako je bila alarmirana rezerva, in več ducatov policistov v avtomobilih in na kolesih je oddiralo v park.

Par policistov je bil poškodovan.

Na posebnih listih se je objavilo za danes včeraj veliko zborovanje za oproščenje Toma Mooneya ter Warrena Billingsa.

Istočasno pa je korakalo po mestu več sto žensk in otrok, ki so nosili bandera ter zahtevali oproščenje političnih jetnikov.

Policija je sicer navalila na demonstrante, a se je morala konečno zadovoljiti s tem, da jih je odgnala v manj prometne ulice. Medtem pa so ljudje na ulicah protestirali proti nastopu police.

EKSPOZIJA V MEHIŠKI TOVARNI

MEXICO CITY, Mehika, 10. jan. — V neki kemični tovarni, nedaleč od trgovskega središča mesta, je nastala silna eksplozija. Trije delavci so bili močno poškodovani, eden je bil pa na mestu ubit.

IZ BAJNE INDIJE

Skupina domačinov pred "zlatim sa mostanom" v Mandalay, Burma.

PRETEPANJE KAZNENCEV V DELAWARE

V kaznilnicah je pretepanje kaznencev na dnevnom redu. — Oblasti so mnenja, da se to sredstvo najbolj obnese.

WILMINGTON, Del., 11. januarja. Dočim je skoro po vseh civiliziranih državah opravljeno bicjanje oziroma pretepanje s palicami, je po kaznilnicah te države še vedno danes.

Pri mož, ki je zaprtih v Newcastle prisilni delavnični začrtanatvine, so odvedli včeraj na dvorišče, kjer pribrezali v kolu in vsakemu odsteti po dvajset udarcev.

Zakonodajalcji te dežele so se na ponovno opozorila branili odpraviti ta srednjeveški način kaznovanja.

Pravijo, da zločinec, ki je na ta način kazovan, izgubi pri svojih tovariših ugled, vseled cesar mu ne kaže drugega, kot da se poboljša.

NADALJNO LETALO GENERALA BALBE POTOPLJENO

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 10. januarja. — Neka brzovlaka iz Natala poroča, da se je potopil včeraj popoldne italijanski hidroplan generala Balbe, ko se je hotel dvigniti v zrak.

Možstvo je bilo rešeno.

Pri tem gre za hidroplan alantskega brodovja, ki je moral pristati na vodi v bližini skal sv. Paula in katerega je morala vleči laška križarka na otok Fernando Noronha.

ŽENA NAJELA MORILCA

V soboto so arretirali v Brooklynu Mrs. Rosina Volpi, koje mož je bil v četrtek umorjen v Mamaronecku. Tam sta bila tudi arretirana dva moški in obdolžena umora. Mrs. Volpi je baje prinala, da je ponudila moškima pet sto dolarjev. Posledice te katastrofe je magoče opaziti do Jangtse-reke. Več sto ljudi je izgubilo svoje življenje.

V najbolj prizadetih pokrajinalih je padel topomer naenkrat za štiri deset stopinj ter kazal nato 15 stopinj pod ničjo.

Na tisoče članov revnješega prebivalstva je postal žrtev splošnega pomanjkanja ter velike bede.

Policija v Peipingu je pobrala teden zadnjih 24 ur nič manj kot sto trupel ljudi, ki so zmrznili na cevnih osmanjst načinih. Osemnajst nadaljnih mrtvih pa so našli v nezakurjenih kočah predmetij.

Ljudje niso imeli niti ene stvari, s katero bi mogli kupiti kurilni material.

PLAZ ZASUL 170 DELAVCEV

Odkopavali so zasuto železniško progo, ko se je pripetila nesreča. — Doči nesreča.

GUAYAQUIL, Ecuador, 10. jan. 170 delavcev, ki so bili zaposleni, da napravijo progo iz Guayaquila v Quito, ki je bila zasuta pod plazom, zoper sposobno za promet, je bilo danes zasutih od novega plaza ter pokopanih pod veliko maso kamnen.

Prva poročila so poročala, da je bil zasut vlak s 170 petniki in da se nahajal na vlaku tudi predsednik von Hindenburg na temelju ustawe, že danes odločil skrčenje plač za šest odstotkov ter s tem napravil po lastni razsobi končno dolgorajnino medzimednim prerekjanjem.

Tudi v tem slučaju je šlo za kompromisno odločitev, kajti lastniki premogovnikov so zahtevali skrčenje mezd za dvanajst odstotkov, dočim so hoteli premogarji sprejeti te skrčenje štirih odstotkov.

Lastniki premogovnikov pa so odločili uradnega razsodnika takoj odklonili, dočim so organizacije premogarjev sklicale za jutrišnji dan zborovanje, da pridejo do sklepa.

Pričakovati pa je, da bo odobrila vlada sodbo uradnega razsodnika, obvezno za obe strani, na temelju diktatorskega paragrafa.

POSREDOVANJE SE NI OBNESLO V PORURJU

Odredba uradnega posredovalca lastnikov premogovnikov je bila zavrnjena kot nezadostna. — Premogarji se bodo odločili danes.

ESSEN, Nemčija, 10. januarja. — V mezdnom sporu med lastniki premogovnikov ter premogarji je uradni razsodevalec, katerega je imenovan predsednik von Hindenburg na temelju ustawe, že danes odločil skrčenje plač za šest odstotkov ter s tem napravil po lastni razsobi končno dolgorajnino medzimednim prerekjanjem.

Ko se je začelo podirati tramovje, se je enemu izmed njih, 28-letnemu Webyju Morganu, posrečilo polziti med tračnice dolgo štiri inča debelo cev. S tem je rešil življeno sebi in svojim devetnajstim tovarišem. Po cevi so namreč dobivali delavci sveži zrak, dokler niso prišli do njih reševalci.

Rešilna akcija se je začela takoj po katastrofi. Toda šele danes zjutraj so štirih so dospeli reševalci do delavcev. Odvedli so jih v bolnišnico, kjer so ugotovili zdravnik, da ni nihče poškodovan. Bili so le strašno lačni in žejni.

OAKLAND, Cal., 10. januarja. — V Camp Mitchell predoru, ki je del načrta San Franciscovo vodnega delavnika, so se v petek zvečer posredovalci med lastniki premogovnikov in premogarji dočim nekaj skoraj 4 inča debelo cev.

Ko se je začelo podirati tramovje, se je enemu izmed njih, 28-letnemu Webyju Morganu, posrečilo polziti med tračnice dolgo štiri inča debelo cev. S tem je rešil življeno sebi in svojim devetnajstim tovarišem. Po cevi so namreč dobivali delavci sveži zrak, dokler niso prišli do njih reševalci.

Rešilna akcija se je začela takoj po katastrofi. Toda šele danes zjutraj so štirih so dospeli reševalci do delavcev. Odvedli so jih v bolnišnico, kjer so ugotovili zdravnik, da ni nihče poškodovan. Bili so le strašno lačni in žejni.

FRANCOSKI PARNIKI SE BODO USTAVLJALI TUDI V PORTLAND, ME.

PORTLAND, Me., 10. januarja. — Meseca februarja bo ustanovljena direktna parobrodna zvezda med državo Maine in Francijo. Ustanovila jo bo American France Line. Parnci, ki so vozili med New Yorkom in francoskimi pristanišči, se bodo zanaprej ustavljal tudi v Portlandu.

NATHAN STRAUS UMRL

V svojem stanovanju v Reno hotelu v New Yorku je umrl včeraj znani človekoljub Nathan Straus v strosti 82 let. Zadnjih 24 ur je bil nezavesten. V Ameriko je prišel kot mali deček. V trgovini je imel srečo, povzročeno od peska ter snega. Posledice te katastrofe je magoče opaziti do Jangtse-reke. Več sto ljudi je izgubilo svoje življenje.

V najbolj prizadetih pokrajinalih je padel topomer naenkrat za štiri deset stopinj ter kazal nato 15 stopinj pod ničjo.

Na tisoče članov revnješega prebivalstva je postal žrtev splošnega pomanjkanja ter velike bede.

Policija v Peipingu je pobrala teden zadnjih 24 ur nič manj kot sto trupel ljudi, ki so zmrznili na cevnih osmanjst načinih. Osemnajst nadaljnih mrtvih pa so našli v nezakurjenih kočah tudi na sodnji v starli domovino.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni snežek dinarjev ali lir.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko, Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se bavoli posiljati po Money Order. Pri spremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališča naznani, da hitrejje najde naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

NIŽJA CALIFORNIIA

Kaj bi rekli Amerikanci, če bi mehiški parlament pooblastil mehiškega predsednika, naj se začne z vladom Združenih držav pogajati glede nakupa države Texas ali države Arizone?

Zagnali bi tak krik, da bi bilo groza.

Kaj pa, če bi bilo baš naročje? Če bi stavile podoben predlog Združene države?

To se je v resnicu zgodilo. Senator Ashurst iz Arizone je vložil predlog, v kateri prosi predsednika, naj se začne pogajati z Mehiki glede nakupa Nižje Kalifornije, ki meri nad petdeset tisoč kvadratnih milij, in enega dela mehiške province Sonore, nekako 10.000 kvadratnih milij.

Predlog seveda ne bo sprejet, toda v Mehiki je vplivala vest o tem, kot bomba.

Ashurst utemeljuje svoj predlog z dejstvom, da se je v Nižji Kaliforniji naselilo dōsti Japoncev, ki se bavijo z ribolovom. Japonsko vprašanje je pa naši zapadni obali zelo nevarno vprašanje, ki kako razvremena duhove.

Pomisliti je pa treba, da se pravosodje Združenih držav ne razteza na Nižjo Kalifornijo. Edinole Mehika ima pravico določati, kdo se sme tam naseliti in kdo ne, dokler se ne pojavi kaka neposredna nevarnost za Združene države. Nadalje pa mehiška ustava odločno prepoveduje vsako prodajo narodnega ozemlja.

Naš kongres je zelo omejil priseljevanje v Združene države, zdaj ga pa hoče celo popolnoma prepovedati. Vsled novih postav bo tudi Mehika precej prizadeta.

Proti novim odločbam je ostro protestirala, ameriški kongres se pa za protest niti zmrdnil ni.

S kakšno pravico hočejo Amerikanci narekovati svoju južnemu sosedu, kaj sme in česa ne sme početi na svojem ozemlju?

Kot rečeno, nima Ashurstova resolucija niti najmanjše prilike, da bi bila sprejeta navzlie temu je pa povzročila precejšnje razburjenje v Mehiki in po vsej Latinsko Ameriki.

Ashurstova resolucija le potrjuje domnevo latinskih Amerikanov, da namerava Stric Sam razširiti svoje pravosodje proti Jugu ter da brepuen po ozemljju, ki se nahaja južno od njegove meje.

STEVILO NEZAPOLENIH V BERLINU

BERLIN, Nemčija, 10. januarja. Danes je bila objavljena oficijelna statistika, iz katere je razvidno, da je v Berlinu 440.548 nezaposlenih. To je nekako 10 odstotkov vsega prebivalstva.

BRUŠENJE SVINČNIKOV.

Brezposelna berlinska telefonistinja je napravila pri iskanju zasluga nov izum. Spomnila se je neštetičnih poahljenih pisarniških svinčnikov. Na vratu ji visi napis: "Ostrim svinčnikom. 5 pfengov za 3 kose. Kulturnim delavcem — pogust". Marsikatera pisarna jo je zavrnje, a v drugih zopet dobila butare togih, oguljenih, pošvedenih svinčnikov. Podjetna gospodična pridružila koliko svogata stroja in si služi denar. Potrebuje do 200 svinčnikov dnevno, da lahko krije svoje izdatke, a dobib običajno še več posla in matriče, da si je naredila že lepe prihranke.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

pa opaziti ni nikjer nič. Cele trume mož je brez dela.

Da se preveč ne dolgočasimo, zmiraj kako igro priedre. Tako je pred 4. januarja dramatični klub "Illijski" igro "Prisega opolčni". Ker sem omenjeno povest že preječala in me je zanimala, sem se je tudi jaz udeležila.

Udeležba je bila tako velika za te slabe čase. Igralcii so vsi dobro igrali, posebno moram pa pohvaliti Mrs. Brigitto Špenko, ki je igrala Lovrinko. Ona je prav na glas govorila in vse njene kretnje so kazale, da je dovršena igralka.

Samo nekaj bi priporočala rediteljem v dvorani, da bi malo bolj pazili na red in otroke, da ne bi tak kraljal delali med igro, ker to moti igralce in gledalce.

Kdor se udeleži igre, vsak rad sliši, kako igralci govore. Ko je v gledališčih vseh tih, kadar se vrše predstavljane, tako bi moral biti tudi po naših dvoranah. To bi gotovo vplivalo dobro na vse obiskovalce.

H koncu pa pozdravim vse bralce, tega lista, posebno pa Petra Zgago, ker njegovo kolono najprej precitam.

Frances Laurich, zastopnica.

SPIRITISTIČNA ZGODBA

Ugledna angleška aristokratinja, ki jo imenujejo listi samo lady X., je sprejemala goste v svoji hiši v Londonu. Po vecerji se je zbral okoli nje ožji damski krog, ki je pretresal dnevine novice: gledališče, mode in čudno prestolonačelikovo lahkomiselnost, s katero je igral golf v nedeljo, sveti dan. Razgovor je postal pobožen in neka damevna spiritistinja, je tako sklenila poklicati duhove. Dame so se vsedje okoli okrogle mizice, a ta se sploh ni marala zganiti. Lady X. se je naveličala dolgega čakanja in je vpršala, ali noč rajši prinesi karte. — Počakajmo še trenutek, — je resno pripomnila spiritistka. — morebiti je duh že tu in cpazuje...

— Dobro, — se je nasmehnila gospodinja, — če je tu, nai mi povede, kdaj bom umrla! Zavladal je mrok in v istem trenutku je zbrane telefon. Lady X. se je oprostila pri gostih in sneha slušalo: — Ha! Tu Lady X... Iz slušala je prav razločno začenje glas, ki so ga čuli vsi navzoči: — Sporočim vam, kar želite vedeti: umrli boste 24. marca leta 1957. Lady X. je padla v omedlevico. Ved dom je dobilo življeni napad. Ko se je polegla zmeda, so izjavile vse navzoče, da je na spiritizmu vendar nekaj resnice. Zdaj vse pridno vrtijo mizice... Ali je povedal duh resnico?

Da pa mora biti temu enkrat: konec, bi prosil prizade se osebe, da opuste svoj sedanjini značaj! Ako tegu ne store, bom prisilen, z imeni in podrobnostmi njihovega delovanja priti v javnost. Gledate njih imam na razpolago ogranzno grafido. Za danes pa naj zadostuje in drugič kaj več, ako bo potrebno.

Ivan Varoga.

Chicago, Ill.

Ker ravno pošiljam naročnino, moram poročati, kako se se imamo tutaj v Chicagu.

Delavske razmere so se zmiraj na najnižji stopnji, akoravno časopisi poročajo, da se razmere izboljujejo.

ZAKAJ so naše vloge vsaki dan večje, in pa

ZAKAJ se število naših vlagateljev vsak dan veča in množi?

ZATO, ker je denar pri nas naložen VARNO; naše bančno poslovanje je pod strogim nadzorstvom državnega bančnega oddelka, in pa

ZATO, ker se pri nas naloženi denar lahko vedno dvigne, brez vsake odpovedi ali čakanja.

VLOGE obrestujemo po 4% mesečno; denar naložen pred 1. februar se obrestuje od 1. februar naprej, obresti se pripisajo h glavnici dvakrat na leto,

SPECIAL INTEREST DEPARTMENT

Sakser State Bank

NEW YORK STATE DEPOSITORY

82 Cortlandt Street

NEW YORK, N. Y.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Gledališče-Glasba-Kino

"VDOVA ROSLINKA".

V soboto 24. januarja zvezec bo meden glede poroke s herbo Anico Kajpak Balantač kot sveti romar sednji meščani lepo priliko, da si je misli, da se dogajajo stvari v pričevju par veselih ur prijetnega razvedrila ter da pozabijo zla in nene hčere. Ako se uname ljubezen stare vdove, potem ne pomaga nečesen okoli vrata, ne kamelice, ne lipz čaj, ampak samo Rožmanove Janeza roka in beseda.

Dramatični društvo "Slovenija" priredi nadvse žaljivo komedijo "Vdova Roslinka". Vsemi ljubiteljem dramatike se nudi lepa prilika, da bodo videli, kako se ostarelim vdomačem depadajo mladi fantje. Najbolj pa taki, ki so ravno sleki vojščki suknjo.

Stari predgovor pravi, da je vodva za devet dekle in ravno to se dogaja pri vlovi Roslinki. Kako je privabila Rožmanovega Janeza na medicu kot privabi pastir credo na sol. Izbrala si je mladega fantje pri 24 letih, ona je bila pa v letih kakor Rožmanovega Janeza mati. Privabila ga je na medicu in se je postavljala — Tale bo moj, ali pa noben. Janez je bil zadovoljen, ker je bolj misli na vdove Roslinkine herce. Zato je na programu te sezone v Barberon, O.

Pustimo prepire na stran in dejavimo ob takih prilikah vse za enega, eden za vse. Frank Likovich.

Vstopnina za to prireditve je zelo nizka. Odrasli plačajo 50c, mladinci 15 centov.

Igrala je izvrstna gledba.

Zatrad ponovno vabim slovenski zivelj, da nas poseti v ogromnem stvilu. To bo najboljša zabava, kar je na programu te sezone v Barberon, O.

Zvezec pride jezen in lačen domov. Po večerni gre v klet in postane dobre volje šele, kadar je pol ure v kleti.

Obstajajo popoldne je najbolj jezen, ker mora dati materi ves svoj denar, ob sobotah zvezec je pa najbolj vesel, ker je ponavadi več kot dve uri v kleti.

Nekateri očeti so mladi, nekateri pa sta starci. Iz starega očeta postane ponavadi starci.

Oče ponoči smrič, dočim ne sme n'he drugi smrič.

Oče skri za vse, kupuje obleko in čevlje. Le mati in sestre si kupujejo same obleke in čevlje, toda oče jim mora dati denar in pravil, da ga bo do ženske curje spravile v grob.

Mati je v družini vedno očetova žena. Mati je dobra svojim otrokom. Vedno jim šiva, flika in kuha. Drugim ljudem pravi, da so njeni otroci, najboljši, otrokom pa tega neči.

Mati je najboljša izmed vseh v celici družin. Mati zna vse in ve vse. Mati, ve tudi odkod pridejo otroci, pa nam otrokom noče povedati.

Mati je vedno ženskega spola, in ima strašno rada svojo mater, očetu pa ni njeni mati nikaj povseč, zato, ker je njegova tačna.

Taže so pa brez izjeme vse hude in sitne. Zato mati tudi očetova materne ne mara, ker je očetova mati njeni tačni.

Mi otroci imamo pa tačne radi, ker so naše stare materne.

Tete so vsakovrstne — stare in mlade. Nekateri imajo može, nekateri so brez njih.

Tiste, ki nimajo može, so ponavadi stare in jim pogajajo kocine pod nosom. Takim pravim oče, kadar pride iz kleti: — Tak očeni se vendar, sij si dovolj stara, sij imaš že muščaste.

Ce je teta poročena, je njen mož na stric. Strici so ponavadi debeli in dosti zaslužijo.

Ko pride stric k nam, gre vselej k očetu v klet. In v kleti sta dolgo, dolgo časa. Ko stopita v kuhinjo, sta občeta v obraz in se naširoko smejeta.

Toda, ko stric odide, pravi oče jezno: — Ta pa ima grlo, ta! Se enkrat naj pride, pa mi bo ves sod pozrl.

Tetini in stričevi otroci so naši bratraci in sestrice. Bratraci so strašno predni in so ponavadi močnejši kot smo mi. So tudi lepše običeni kot smo mi in zato smo jezni nane.

Sestricem pa sploh ne maramo. Le moj stareši brat ima eno rad, pa je stara že skoro šestnajst let.

Najbolj neumni se mi zde zaročeni pari. Taka dvoja zaročenca sta vedno skupaj in govorita načine neumnosti. Dopadeta se mi zaročenca zato, ker ju ni nič strah. Najraje sta v tem. Toda tako samo pravita, v resnicu ju je pa strah, ker se od strahu kar stiskata drugi drugemu.

Največja nadloga v hiši so pa sestre. Sestre so sproti povedo materi in očetu, kaj drugi otroci naredimo. Ko so sestre starejše, gredo na ples in po svetu. Včasi se katera poroči in pride domov s svojim možem in otrokom. Take so vse veseli. Jaz sem zelo ponosen, ker sem tistemu otroku stric.

Ce pa sestra nima moža in pride sama z otrokom, je nekaj strašnega. Sestra joka, mati joka, otrok kriči, naš oče pa hodi gorindol po sobi divje kolne, si puli lase in mrma: — O preklet pankrt!

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LUKNJA V NOGAVICI

Mareta je bila trudna. Naveličala se je tekanja in hoče po mestu. Vse službe za tajnice, strojepiske, filmske statistike in manekenke so bile ciddane.

Vse prošnje so bile zamašne. Povod je bila odslovili. Mareta je mislila: Zakaj bi potrošila še tisto malo, kar sem s težavo prihranila v dolgih letih? Vzela bom, kar pride! — In ni niti sedla v avtobus, da bi prej prišla k deski, kjer so bili nalepljeni dnevni listi z malimi oglasi. Saj je že naprej vedela, da bi prišla prepozno.

Spcznačala je, ad je za vsako službo potrebna protekacija. Brez nje se ni dalo niti doseči.

Zato je bilo Mareti vselej silno neljubo, kadar ji je prišlo na mesto, da se je nekdaj pristevala k "boljšem slojem". Smeh se je izdelal tudi na prsi, česa mi pa smo "boljši" ljudje! Tista preteklost jo je bolela, a končno ji tudi nje nihalo mar.

Zdaj je bila sama in brez sredstev.

V tem položaju se je domisila, da je nekoč napisala šolsko nalogu, kjer je opisovala siromake. Učiteljica jo je bila zelo pohvalila. Stavek, ki je v oli postal skoro kritička: "beda je prezela pred vrati", se ji je videl, kakor iztrgan iz dnevnega lista. To je bil nedvomno zelo učinkovit stavek, s katerim se je nekoč ponosa, ki ji pa ni bil danes nihče več v ponos. Zakaj? Zato, ker je bil postal brida resnica.

Ko se je Mareta czrila po svoji revni obliki, po svojih tenkih nogavicah in močno obnošenih čevljih, ji je bilo takoj pri srcu, da se je malone zasmilila sami sebi.

Spomnila se je Umetnostne ak-

ademije. Takrat je nosila bel zimski plašč, v katerem je bila silno koketna videti.

Slikar je s ksnikl kletvico skozi zobe in se naglo dvignil s sedeža. Ogledal je na Mareto s čudnim pogledom. Nato je pokazal, naj stopi bliže k svetlobi. Ogledal jo je vseh strani in dejal:

— Nu, poizkusimo. Dobro! Mareta je vstala.

— Ce vam je prav, lahko prideže že jutri.

Naznačil ji je uro, ko jo bo čakal, dogovorila sta se tudi zastrane. Naslednj dan je prišla ob dogovorenem času.

Mareta je poprej, ko je hodila še na Akademijo, večkrat šla mimo tega ateljeja. Bila je često prisotna, da se moralala sladiti pred moškim, ki ji ni bil niti drugega kakor najemink, plačnik. Toda ko je pristopila in ji rekla, naj je nikar ne bo sram, ker nima vzroka za to, se je Mareta domisla nečesa drugoga: luknje v nogavici. Nenadoma se je spomnila, da je nogavica na desni nogi raztrgana, zdaj se je vesenj občutek sramežljivosti spremenil v strah, da ne bi slikar aktov videl te luknje in je ne bi zaradi tega podcenjeval.

Slikar ji je odkazal prostor, ne da bi bil primaknil špansko steno. Zaradi lepšega ji je pa vendarle obrnil hrbit.

To priliko je Mareta porabilo, da je naglo, kos za kosom metalala obliko s sebe. In niti več ji ni bilo tezno zaradi sramežljivosti. O Bog! Bala se je nečesa drugoga, kar se je že zdelo trenutno važnejše od golote: bala se je, da ne bi slikar opazil luknje v nogavici!

Ko se je bila do kraja razpravila, je urno sezula nogavico in z iskrenim tihim čutom hvaležnosti rekla:

— Gotova sem.

Pozabila je na vse drugo, pozabila tako, kakor pozabimo v važnih življenskih trenutkih na postranske stvari, ki morda niso važne, a presegajo trenutno važnost vsega ostalega življenja...

ZAKAJ BI RAD IGRAL NAPOLEONA?

Dvoje osebnosti bi rad se predstavljali v svojem življenju v enem svojih bodočih filmov: Napoleona in Kristusa. Tuk pred dogovoritvijo filma "Cirkus" so javili svetovni listi, da imam namen, posebebiti film. Res je, imel sem ta namen toda izvrsitve še ni prišlo.

Povabil jo je, naj sede, ki ovil roko okoli pasu in natočil iz steklenice dve šilci likerja. Nato je začel vsego govoriti in ni čutil, kako je Mareti silla rdečica v lice.

Nekoliko bledi ste, — je rekel napospod, a vendar le mimogrede. Tudi pri teh besedah ni opazil, kako je kri začila lica. Prikrito mu je ostalo tudi to, kako je začela govoriti o vzroku svojega prihoda. Šele ko mu je začela razlagati to in ono, kar ji je šlo težko od srca, je opazil nekaj vlažnega v njenih očeh.

Pogledala ga je. In od nje mu je oko mehanično zdrsnilo na slike — akte, polne krvi in življenja, ki so bili kakor napeti, kakor bi se hoteli razpleteti.

Vedeti pa morate, da nisem prišla k vam po miločino, — je rekla nazadnje. — Rada bi malo

ter Laetitia Ramolino. Z nekim posebnim humorjem bi hotel prikazati ves njegov trud za svoje bratre, ki jih je hotel dobro poročiti, skrb za svoje sestre in ostalo sorodstvo, kateremu je hotel nuditi brezskrbno življenje. Poleg vsega tega je skrbil za vse bitke in vojne, v katerih je moral in hotel zmagati. Koliko dramatičnih efektov bi se došlo dobiti iz vseh teh prizorov! Naravno bi se moral čuvati iz Napoleonove napravitev, kako burlesko figuro, toda v naravnini v veseli obliki bi poskušal prikazati vse one neštevilne zasebne težave, s katerimi se je moral boriti v svojem družinskom in zasebnem življenju.

V Napoleonovem življenju je epizoda, ki me za moj film prav posebno zanimata in to je njegov konec Jožefino. To epizodo vidim prav jasno pred očmi. Napoleon poklicuje k sebi Jožefino, ženo, ki ga je spravila prav za prav do vsej njegove velike slave in moči ter jo prosi, naj se mu odpove in najmu da prostost. Pozneje vidim Jožefino v ont zadnji noči razstanka v palači. Ure, minute, sekunde potekajo in ena se ne more ločiti od drugega, ki ji je bil tako drag in ljub. Potem pride trenutek slovesa. Vidim jo, kako vstopi v kocijo, kako se odprejo. Kasneje bi moral slediti prizor, v katerem izve Jožefino počim groma topov za rojstvo Napoleonevega otroka. Z nestručno radovednostjo steje število strelov, da bi iz njih ugotovila, ali se je redil princ ali prinsesa.

Zgodovina Napoleonega zamežljivosti bi po mojem mnenju ljudi bolj zanimala kot zgodovina Napoleona kot cesarja in vojskodaje. Moj namen pa je, da tako zasebno življenje kakor tudi njegovo javno spojiti v harmonično celoto. Njegov povratak iz Eibe, zbiranje armade, njegov poход proti Parizu, navdušenje starih veteranov ob pogledu na njihov slavo ovenčane zastave, gromovične ovacije, vse to so momenti, ki me za film izredno mikajo. Predstavljal bi n. pr. starega slepega veterana brez ene noge in roke, hitrega proti Parizu z navdušenim vzhodom "Cesar se vrača! Napoleon koraka proti Parizu! Ustavite ga! Umorite ga, preden bo tekla nova kri." Nadaljnja slika bi prikazala korakajoči armado, mali Korzican v sredini, godba igra marzeljezo in starega veterana, ki gleda ves ta prizor ob poti, obide ta trenutek isti car navdušenost kot vso ostalo množico. Ganjen do solz se uvrsti med korakajoče vojake, med prepevjanjem marzeljeze mece svoje pokrivalo v zrak poln navdušenja! Ves prevzet navdušenja koraka z ostalimi proti Parizu.

Cele knjige imam takih in enakih belež, kljub temu pa moj scenarij za ta film še ni gotov. Trdno pa sem odločen, napraviti tak film, toda samo negotovo je kdaj.

Charlie Chaplin.

NEDELJSKI POČITEK V ANGLIJI

Angleški zakondavci so lahko ponosni na svoje delo, kajti njih zakoni ohranijo veljavno po cela stoletja. Pri nas vzbuja splošno veselost, kadar mora vladav poseči za kakim zakonom iz prejšnjega stoletja in takoj se oglašijo v javnosti nezadovoljeni, ki trdijo, da je dotedni zakon zastarel in da ga ni treba več upoštrevati. Na Angleškem v deželi tradicije, pa ni niti nevadnega, da sodišče izreka svoje sodbe še na temelju zakonov iz 18. stoletja, Leta 1781. Je na Angleškem izšel zakon, ki strogo prepoveduje vsako delo ob nedeljah in določa občutne kazni za kršitev nedeljskega počinka. Morda so državljanji pozabili ta zakon, da se je začel izvajati z manjšo strogočino, ni ga pa pozabilo sodišče, brž ko se je našel tožitelj. Neka pobožna puritanska družba je ovadila londonske kinematografe, da kršijo svetost nedelje in zakoni nedeljski počitek s svojimi predstavami. Lastniki podjetij so dokazali, da jim je mestna uprava dovolila predvajati filme tudi v nedeljo. Odsleč je na osnovi zakona iz 1. 1781. obdolio mestno občino na občutno denarno globodo, ker je s svojimi dovoljenjem postopala protizakonito. Lastniki kinematografov so vložili protest proti temu in se nadejajo, da bodo uspeli, ker stoji za njimi več kot 200,000 meščanov, ki obiskujejo redno nedeljske predstave v kinematografi.

GLADOVNA STAVKA JUGOSLOVANSKIH KONFINIRANCEV

Zagrebške "Novosti" poročajo: — hrane, vendar pa niso imele doslej uspeha.

Razen na Ponzi so naši sorokajski konfiniranci še na kazenskem otoku Gento Tone, ki se nahaja prav tako pri Napulju in na Liparskih otokih ob sicilijski obali, dočim imata samo dva Slovence privileg, da lahko živita v Pojenzi v Južni Italiji. Konfiniranci nimajo niti pravice, da bi se svobodno spreholi po otoku, temen se smejo gibati svobodno samo v prostoru enega kvadratnega kilometra in to od osmih zjutraj do osmih zvečer.

NEVARNA ISKRENOST

Pred nedavnim so v Londonu privedli k zisko, na katerem sta se prvje srečala in govorila Bernhard Shaw in prof. Einstein. Ta je prizornil med razgovorom o novi književnosti, da sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker potem ne bi mogel zbrati misli pri lastnem delu. Močgani, ki so vajeni vedno drugih časov, vedno novega delanja, izgubijo disciplino. Mož, ki preveč čita, postane len in ne smemo, da bo sploh malo čita: "V moji stresti bi mi bilo stalno čitanje na ravnost kvarno, ker pot

Zaradi tebe.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

14

(Nadaljevanje.)

Njen oče je odšel v staro poslopje, in Viljem se bo vrnil šele zvečer iz Berlinia ter ni mogel biti pred deseto uro doma.

Mlada žena je najraje sedela pri kamnu, ko je bila sama.

Cutla se je nekoliko utrujeno.

Sibila je prav posebno priporočila, naj se zavije v gorko jutranjo edejo ter privošči nekoliko počitca svojemu srcu.

Pazi na! Seveda; težko se ji bo zdelo!

Lahko usmev je obkrožal njena usta in oči so govorile povsem drugi jezik. Ponos je bil popolnoma izbrisani in v njenem smehljaju je ležalo tisto, sladko koprjenje.

Dobro je bilo, da se Ditrih še ni vrnil s svojega velikega potovanja. Naj potuje ter dolgo izstane, kajti ona ni imela časa, da se spominja nanj ter izgubljene sreče.

Pricela je še enkratiti pismo, s katerim ji je Ditrih sporočil svoje zadnje besede:

Od Viljema se je poslovil v Berlinu. Nameraval es je vrniti v Bremenu ter odpotovati v Patagonijo.

Roka, ki je držala pismo, je omahnila brez volje.

Mlada žena je zasledovala potnika v mislih.

Sedaj je gotovo že dospel v Bremen.

Potekli bosta dve leti, predno ga bo zopet videla. Prva, dolga ločitev, odkar sta se poznala, dolga ločitev. Dobro je bilo tako.

On zasleduje povsem drugačne cilje, in v njenem življenju ne bo igrala nikake vloge več!

Ditrih ji je tu!

Ljubila ga je z vročo ljubezni, a sedaj je ni hotel več poznavati. Zadovoljiti se je morala s tem, da bo z Viljemom v vsakdanjem stanovanju ter se zadovoljila z njegovim vsakdanjanom, neromantično ljubezni!

Skočila je pokonci, kajti naenkrat se je je polastilo vroče koprnenje. Vzkliknila je:

— Ditrih, moj zvesti tovariš!

Klic je odmeval v velikem prostoru in na pragu je stal mož, kateremu so veljale te besede:

— Regina!

— Ditrih!

Sial je še vedno, ločen od nje vsled teme, ki je vladala v sobi.

Ona se je dvignila ter zrla nanj, kot na prikaz!

Oči Ditriha so se zaplicile v postavo ženske, katero je tako ljubil.

Ne, ta mož je ni pozabil!

Regina je cutila v svojem srcu, da ji bo ostal zvest.

— Odkod prihaja?

— Iz Berlina!

— In kje so tvoji tovariši?

— Deloma daleč proč od tukaj! Avtomobil nam je napravil neslanov burk! Reparatura, ki pa ne bo končana pred štirimi urami, me je zadržala v Kaltenbruchu. Profesor Schwarzbach se je odpeljal naprej in jaz sem si mislim, da hoče to usoda. Misil sem se osebno posloviti. Regina, ne jezi se name! Mogoče bo to najino zadnje svjedenje! Ali me ne smatrat več toliko vrednim, da bi si smel izprositi zadnjo besedo v slovo?

Mlada žena je bila tako razburjena, da se je pričela solziti. Omahnila je na stol.

— Regina!

Urnih korakov je bil poleg nje ter jo prijel za roko.

— Draga Regina, ravnal sem nepremišljeno. Misil sem le na se in zelo se mi je naenkrat nemogoče, da bi se poslovil brez besede in brez pogleda od tebe in domovine. Hocem se pomiriti. Prosim te le, pusti mi se enkrat pogledati v tvoje ljubljeno lice ter te se enkrat držati na svojih prsih.

Kako so njegove drage oči prosile in kako so se dvigale njegove roke, da jo dvigne še enkrat!

Že se je sklonila k njemu ter ga prisrčno objela, a v zadnjem trenutku se je spomnila svoje pregrehe in vrnila se ji je zavest.

— Ne, tako, Ditrih, to bi bilo izdajstvo na mojem možu, izdajstvo nad njegovim otrokom, katerega nosim pod svojim srcem. Daj mi roko in kot prijatelja se ločiva!

V kaminu je prasketal ogenj. Zbudil je oba človeka iz bolestnih misli, in ljubezen se je moral razbliniti v nič kot ogenj v kaminu.

— Z Bogom, Ditrih, moj zvesti tovariš!

Regina je zajokala.

Ditrih pa se je sklonil nad tresočo se roko ter jo pritisnil na usta z bolestnimi vzklikom.

Ljubezen se ga je vnovič lotila s silnimi bolečinami.

Kakerhitro pa je pogledal v njen mrzli, tiki obraz, se je premagal. Odgovdal se je vsemu silnemu poželenju.

— Z Bogom, Regina. Ljubezni, kateri si mi nekoč dala, mi ne more nikdo več vzeti! Nikdar te ne bom pozabil in tudi te ure ne. Ti si bila močnejša ter si naju obvarovala pred krivdo. Bodis srečna, kot zasluzis. Z Bogom!

Kot sanje se ji je zdel njegov prihod in kot sanje tudi njegovo slovo. Nepremično je obsedela v svojem stolu, solze so se ji posušile, divje hrepantenje se je ublažilo in blagodejna otopenost se je je lotila, — nastopila je reakcija!

Udarec stare ure, ki je stala na kačnini, jo je iztrgal iz njenega duševnega spanja.

Viljem mora dospeti vsak trenutek.

Regina je odšla v spalno sobo ter si umila oči.

Oblekla je obleko, katera je bila Viljemu zelo všeč, ter se napotila v družinsko sobo.

Tam je prizgala visoko stoječo svetliko ter pričakovala z velikim razburjenjem prihod svojega moža, o katerem je vedela, da jo bo takoj obiskal.

Gotovo pa se je zmotila, kajti čul je voz na drugi strani. Kmalu nato pa je slišala korake Viljema na stopnicah terase. Brez dvoma je hotel presenetiti.

On naj ima svojo voljo in vsled tega je zaprla oči ter se delala kot da spira.

Zdaj je stal pač pod njenim oknom ter jo skuša presenetiti. Poznala je njegovo ljubosumno naravo in njen napetost je rasla od minute do minute.

Kaj se je mudil toliko časa?

Kaj se je zgodilo? Počilo je!

All je nosil Viljem strelno orožje pri sebi, ki se je nato samo sprožilo?

Regina je prisluškovala ter si ni upala napraviti nobenega nadaljnega koraka. Moral je vendar priti človek, ki je slišal pok, katerega je slišala malo poprej.

Zakaj ni Viljema, da jo pomiri?

Mlada žena ni pomisnila, da se nahajajo vsi služabniki na drugi strani mogočnega poslopja in da nimajo tukaj nicesar iskati.

Tedaj pa je čula strašen repot, ki je prihajal iz sobe njenega moža ter nato zamolkel udarec.

Nato pa je vladala ista skrivnostna tišina kot poprej.

Regina je pogledala skozi špranjo steklenih vrat. Na pragu je ležala tiha postava.

Bil je Viljem, še vedno v kožuhu, v katerem je zapustil sani. Ležal je na obrazu in roki so bili na široko raztegnjeni.

Blazen krik se je dvignil iz prsi.

Odmeval je po dolgem prostoru. Pokleknila je poleg njega.

Vedela je natančno, da je mrtev, a kljub temu je neprestano klicala njenovo ime.

— Viljem!

Kot zadušene so prihajale njene besede iz grla.

— Viljem ti vendar nisi mrtev? Ti si me hotel le prestrašiti? Poglej vendar, izgovori besedo! Kako se je moglo to zgoditi?

Skušala je dvigniti truplo, in njene oči so narasle vsled smrtne strahu.

Odvlekla ga je v sobo ter ga položila na debelo preprogo, dočim mu je potisnila pod zglavje usnjego blazinico.

Kako strašno so štrlele oči proti stropu. Slekla mu je kožuh ter počila njegovo glavo na svoja prsa, da vidi, če je še kaj življenja v njem.

Kot brez misli je iskala vsepovsod.

Pohitel je proti omari za orožje.

Revolver, katerega je iskala, je visel na svojem mestu. Nato pa ji je prišla strašna misel.

Pohitel je k mrtvemu ter iskala rano. Dvignila je glavo ter pričela iskati. Zadela je z roko na mesto, kjer je življenjski sok uhajal v debeli kapljah.

Pogledala je bila čepico in v nji je bila luknja.

— Umorjen! — Ditrih!

Izognila je roki kot da vidi novo, strašno prikaz ter se nato zgrudila nezavestna.

Dolgo časa je ležala tako. Noben pomočnik ni prišel, kajti domnevali so vsi, da je šel zakonski par že spatl.

Velika ura v gospoški sobi je bila polnoč, ko se je premaknila Regina. Potegnila si je lase iz oči ter zrla zmedena naokrog.

Tedaj pa je padlo njen oko na mrtvega moža.

V njeni glavi so se pričele vrteči divje misli.

Zopet je bila njena prva misel Ditrih, čeprav bi bilo naravnost blaznost dolžiti ga tega zločina!

Njen mož je bil ustreljen iz zasede, bil je to podel ter dobro preniščen humor!

Kdo pa je bil morilec?

Moral je čakati nanj in vsled tega so mu morale biti natančno znane njene navade.

Mogoče ga je hotel ustreliti skozi okno in vsled tega je bilo skrajno lahko približati se neopazeno. Dosti lažje je bilo tudi zalotiti ga, kajti prišel mu je naravnost na strel kot divjačina.

Kdo pa je bil morilec?

Priljubljen ni bil Viljem.

V kratkem času svojega gospodarstva si je znal pridobiti dosti svačinikov. Dosti jih je bilo odpuščenih!

Med starimi, zvestimi pa ni bilo nikogar, ki bi lahko dvignil orožje proti gospodarju!

Njen pogled je padel na uro. Tako pozno je bilo in toliko časa je bila nezavestna!

Mora imeti pomoč, a koga?

— Oče!

Ah, da ni takoj mislila nanj!

— Dalje prihodnjič.

SPORNA ZADEVA

Berlinska sodnija je morala sklepiti o zapuščinski zadevi, ki ji nini bila kos. Trgovec V. se je drugič poročil, dasi je bil njegov odrasli sin iz prvega zakona hud nasprotin tega koraka. Toda ljubezen

premagala vse in nova zakonca sta celo spisala oporoko, v kateri sta drug drugačno določila za edinega dediča. Poleti se je vozil V. z ženo v majavem čolničku po morju in ta se je prevrnil. Ribici so sicer potegnili dvojico na kopno, vsaka pomoč je bila prepozna. Zdaj se je pričel hud spor za dedičino med trgovcem sinom iz prvega zakona in materijo druge žene. Sodnija bi lahko sklepala v korist prvega ali drugačnega tožitelja samo na temelju točnih podatkov o trenutku smrti. Če bi vedela, da je umrl sprog vsaj za trenutek prej, bi podrobno imetje njegova žena, ozroma tašča. Če bi nasprotna umrla sproga kot prva, bi postal dedič njen mož, oziroma njegov sin. Prične niso mogle povedati nicesar dolnega: oba ponesrečenca sta ležala brez zavesti in umrla, ne da bi odprli oči: razlika v času bi utegnila značilni sekunde. Zaradi tega je ponudila sodnija nasprotnika poravnava in je razdelila imetje v dva enaka dela. Stranki sta se izjavili zadovoljni s to ponudbo, kajti niti Salomon ne bi utegnil drugače rešiti to zadevo.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

za večjo udobnost svojih klijentov, vsak pondeljek do 7. ure zvečer.

Poslujemo se vsi brez izjem, te stare in stanevitne domačne banke.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Ana Karenina (Tolstoij)

zanimivi roman (2 zvezka) ... \$5.50